

به جای تحول، بعضاً گرفتار استحاله شده‌ایم و از هویت خود و داشته‌هایمان محروم گشته‌ایم.

شماره پرسش: ۲۸۱۷۷

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۹/۳/۲۴ ۰۵:۵۳:۵۴

متن پرسش

سلام علیکم: استاد عزیز با توجه به مباحث تمدنی که در کتاب تمدن زایی شیعه داشتید، یک مبحث برام ایجاد شد. این نکته رو میشه بحران تمدنی ایران معاصر و جهان اسلام در یک قرن اخیر دانست که در مواجهه با تمدن مدرن و مظاهر آن، به رویکرد ترکیب و گزینش گری روی آورد به نحوی که این تفکر جا افتاد که خب مدرنیته که تمام جوانبش بد نیست و سراسر غیر دینی نیست بلکه جنبه های خوبی هم دارد باید محاسن تمدن مدرن رو بگیرد و معایبش را حذف کند و این محاسن تمدن مدرن رو ضمیمه میراث اسلامی و بینش دینی خود کنند تا به یک وضع درست و عقلانی و صحیح در جامعه و تمدن رسید و واقعا یک گزینش گری و تذبذبی بود که برای ما بحران تمدنی ایجاد کرده است. و این وضع در سطح عالم اسلام و در درجات و ساحت هایی هم در کشور ما با وجود اینکه قلب تپنده انقلاب تمدن ساز معاصر و آغازگر عصری مقابل تمدن مدرنیته بود، وجود دارد و به نظرم ما رو درگیر تذبذب تمدنی و هویتی کرده است و شاهدیم الگوهای توسعه و جامعه سازی مدرن ضمیمه الگوی اسلامی می‌شود، نهایتاً هم یک آشوب ایجاد می‌کند که اینک در الگوهای اقتصادی و مدیریت شهری و حتی تعلیم و تربیت ویژه در آموزش و پرورش می بینیم این ترکیب و تذبذب ما رو در بر گرفته و مشخص نیست در الگوی انقلاب اسلامی می‌خواهد ریل گذاری شود یا لیبرال دموکراسی بلکه در یک وضع ترکیبی و گزینش گری گویی بینشها و ریل گذاری ها دیده می‌شود. حال راه حل گذار از این تذبذب و ترکیب گری چیست و چگونه می‌توان در راستای انقلاب اسلامی و تمدن نوین اسلامی طراحی انجام داد به نحوی که نه رویکرد سلفی ها و نه سنت گرایان را دنبال کنیم و نه رویکردی که تمدن سازی در عصر غیبت و حضور مدرنیته را بسیار بعید می‌داند و به حفظ بنیانهای اعتقادی در کنار استفاده اکل میته از مظاهر تمدنی مدرن قائل است و معتقدست تمدن نوین اسلامی بلند پروازی است که به اعتبار و مقبولیت انقلاب ضربه می‌زند و اساساً در عصر غیبت و شرایط فعلی ممکن نیست و نه رویکردمان همان رویکرد هلند و ژاپن اسلامی شود که دین را در نظام و مختصات مدرن تعریف می‌کند و به تعبیر حضرتعالی در کتاب مبانی معرفتی مهدویت، می‌خواهد قرآن را در خدمت اهداف لیبرال دموکراسی ببرد و از قرآن فرهنگ مدرنیته را استخراج کند؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در شرایط بسیار حساسی قرار داریم. با تجربه‌ی راه‌هایی که رفته‌ایم و موفق نبوده‌ایم، روبه‌رو هستیم. در تعبیر مقام رهبری فرمودند به جای تحول، بعضاً گرفتار استحاله

شده‌ایم و از هویت خود و داشته‌هایمان محروم گشته‌ایم. هنوز بنده بر روی نظر به جهان دیگر که جهانی است بین دو جهان، تأکید دارم که البته کار آسانی نیست. موفق باشید